

Unele argumente privind revenirea Registrului Comerțului în situația anterioară OUG 129/2002

1. Organizarea și funcționarea serviciului public al Registrului Comerțului pe lângă Camera de Comerț este conformă cu Constituția:

- Decizia nr. 212 din 15 mai 2003 a Curții Constituționale publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 471/1.VII.2003 a decis:

„Existența serviciilor publice înființate prin lege sau prin alte acte normative poate înceta, în mod simetric, tot prin lege sau alte acte normative. Tot astfel, activitatea desfășurată de un serviciu public poate fi încredințată unei autorități statale sau unei persoane private ori poate fi transferată în gestiunea unei autorități statale de sine stătătoare, împreună cu bunurile provenite din propriile venituri și necesare funcționării sale.”

- Decizia nr. 545 din 5 iulie 2006 a Curții Constituționale publicată în Monitorul Oficial nr. 638/25.07.2006 a decis:

„Pe cale de consecință, orice intervenție – modificare, completare sau abrogare – asupra dispozițiilor Legii nr. 26/1990 nu se poate realiza decât printr-o lege adoptată cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituție” (adică prin lege organică).

- Decizia nr. 609 din 20 iulie 2007 a Curții Constituționale publicată în Monitorul Oficial nr. 453/04.07.2007:

„Curtea Constituțională reține ca, asupra unei forme anterioare a legii adoptate de Parlament, s-a pronunțat prin Decizia nr. 545 din 5 iulie 2006 referitoare la constituționalitatea Legii camerelor de comerț și industrie din România publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638/25 iulie 2006, constatând că acea formă a legii era neconstituțională deoarece conținea o serie de dispoziții referitoare la organizarea și funcționarea Registrului Comerțului care, în opinia sa, se înscriau în domeniul legii organice, pentru argumentele invocate cu acel prilej”.

Prin toate aceste Decizii definitive și general obligatorii Curtea Constituțională arată că Registrul Comerțului poate fi în administrația oricui dacă măsura este adoptată prin lege organică, dar nu prin lege ordinară.

2. Revenirea ONRC pe lângă Camera de Comerț va aduce în bugetul consolidat al statului sume importante rezultate din încasarea de TVA care din momentul anului 2002 (O.U.G. 129/2002) nu s-a mai vărsat la stat, deși comercianții au achitat taxele și tarifele care în momentul preluării Registrului erau purtătoare de TVA (19%) în continuare în același quantum.

ONRC consumă tot ce încasează. Conform documentelor Ministerului Justiției – în 2007 – buget de venituri și cheltuieli:

Total venituri = 139.877.000 lei

Total cheltuieli = 139.877.000 lei

Camera de Comerț, din total venituri ar fi achitat 19% TVA contravaloarea taxelor (prevăzute prin Hotărârea de Guvern) ar fi fost vărsate în bugetul consolidat al statului.

Salariul unui director al unui Oficiu al Registrului Comerțului Județean este de aproximativ 15.000 lei.

ONRC nu mai plătește TVA, ceea ce reprezintă un „manque à gagner” semnificativ pentru buget; dar asta nu înseamnă că firmele ar beneficia de reducerea tarifelor, întrucât în sumă absolută acestea au rămas neschimbate. Din contră, firmele au pierdut posibilitatea de a deduce TVA, în timp ce bugetul de stat a pierdut o sursă importantă de venit. Pe de altă parte, taxele și tarifele au fost majorate semnificativ după preluarea registrului de către Ministerul Justiției.

3. Înregistrarea firmelor nu este un ACT DE JUSTIȚIE pentru a fi legitim patronată de Ministerul Justiției, ci este un serviciu în slujba publicului (serviciul notarial al executorului judecătoresc, al cadastristului, al expertului).

Ne găsim în fața unui act administrativ, informațiile Registrului Comerțului sunt informații administrative, de arhivă și informații de afaceri.

Sintagma *judecător delegat* folosită în dispozițiile Legii 26/1990 are o conotație specială, aparte și diferită față de instituția *judecătorului delegat* prevăzută în

dispozițiile Cap. VI – privind delegarea, detașarea și transferul din Legea 303/2004 cu modificările ulterioare, privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Judecătorul delegat, în sensul Legii 303/2004, desfășoară o activitate judiciară specifică magistratului în scopul îndeplinirii justiției, și nu o activitate administrativă – specifică judecătorului delegat din Legea 26/1990 a controlului legalității unor operațiuni de înregistrare efectuate la Registrul Comerțului.

Atribuțiile *judecătorului delegat* din Legea 206/1990 sunt sarcini de servicii similare cu cele ale judecătorului de serviciu din cadrul instituției.

Încheierea *judecătorului delegat* reprezintă o rezoluție administrativă și nu un act jurisdicțional al judecătorului constituit în instanță care pronunță hotărâri judecătorești (încheieri, sentințe, decizii).

Sub puterea aceluiași acte normative, *judecătorul delegat* a desfășurat aceeași activitate timp de 13 ani (1990-2002) și desfășoară aceeași activitate și din 2002 până în prezent, fără ca legislația să suporte modificări cu privire la activitatea sa.

Actele normative adoptate între 1990 și 2008 nu au modificat **art. 8 din Legea 26/1990**.

Judecătorul delegat la Registrul Comerțului, pe timpul exercitării atribuțiilor prevăzute în Legea 26/1990 este în slujba cetățeanului, a comerciantului – care apelează la serviciile lui – și nu în slujba instituției Camerei de Comerț.

Dispoziția privind instituția **delegării** judecătorului, prevăzută în art. 55 din Legea 303/2004, nu este și nu poate fi temeiul *judecătorului delegat* la Registrul Comerțului și nici în baza prevederilor HG 83/2005 privind organizarea Ministerului Justiției această delegare a judecătorului la Registrul Comerțului nu este reglementată.

Temeiul juridic al judecătorului delegat al oficiului registrului comerțului îl reprezintă dispozițiile art. 8 din Legea 26/1990, cu modificările ulterioare.

Acestea au fost avute în vedere și în Regulamentul de organizare și funcționare al Oficiului Național al Registrului Comerțului și al oficiilor registrului comerțului de pe lângă tribunale, emis în baza dispozițiilor art. 10 din Legea 26/1990 de către Ministerul Justiției.

Astfel:

Oficiul Național al Registrului Comerțului **are atribuțiile care îi revin potrivit dispozițiilor Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările ulterioare, ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată**, precum și cele stabilite prin alte acte normative cu incidență în domeniul său de activitate.

Nu există nici un impediment prohibitiv al unei colaborări între Ministerul Justiției și Camerele de Comerț, atât timp cât art. 5 din HG 83/2005 privind organizarea Ministerului Justiției conferă acest drept.

Dacă avem însă în vedere aderarea la Uniunea Europeană, prin preluarea autorității Registrului Comerțului de sub autoritatea Ministerului Justiției și transferul atribuțiilor *judecătorului delegat* către directorul oficiului registrului comerțului, s-ar realiza o degrevare a activității instanțelor judecătorești și eliminarea anumitor atribuții care nu se înscriu în sfera judiciară, propunere făcută și prin **Recomandarea R(86) din 16 septembrie 1986 a Consiliului European, intitulată: „Măsuri pentru prevenirea și reducerea creșterii volumului de muncă în cadrul instanțelor”**.

Prin subordonarea Oficiului Registrului Comerțului, justiția are dublu rol:

- parte activă în proces (investitorul acționează în justiție registrul comerțului);
- poziție de „arbitru”.

Această poziție a justiției atrage după sine și o pierdere de imagine de obiectivitate și corectitudine.

4. Acordarea folosinței gratuite a unor bunuri din proprietatea publică, ce aparțin astăzi Oficiului Național al Registrului Comerțului – Ministerul Justiției către ONRC – de pe lângă Camera de Comerț (în viziunea proiectului de lege 634/2008) este legală, constituțională și morală:

- Morală, deoarece baza acestor bunuri este alcătuită din bunurile **preluate** în 2002 din proprietatea Camerei de Comerț pe bază de protocol;
- Constituțională și legală conform cu disp. art. 136 alin. 4 teza finală a Constituției României și cu disp. O.G. 26/2000.

Art. 85 din O.G. nr. 26/2000 prevede că dispozițiile ordonanței nu se aplică asociațiilor și fundațiilor sau organizațiilor înființate prin acte normative speciale. Este adevărat faptul că instituția noastră s-a organizat prin Legea nr. 335/2007.

Însă sensul art. 85 din ordonanță nu este acela de a exclude complet și în orice situație aplicarea O.G. nr. 26/2000.

Art. 85 este un articol cu rolul de a face aplicarea clasicelor reguli de interpretare a normelor juridice „specialia generalibus derogant” și „generalia specialibus non derogant”.

Cu alte cuvinte se va aplica cu precădere Legea nr. 335/2007 în ceea ce privește camerele de comerț însă, în măsura în care există o reglementare cu privire la un anumit aspect, se va aplica dreptul comun în materie.

În ceea ce privește acordarea folosinței gratuite a unor bunuri, legea specială (Legea nr. 335/2007) tace, prin urmare trebuie aplicat dreptul comun (O.G. nr. 26/2000).

Cu privire la a doua categorie de argumente, aceasta vizează aplicabilitatea art. 136 alin. 4 din Constituția României, teza finală care prevede că bunurile proprietate publică „... pot fi date în folosința gratuită a instituțiilor de utilitate publică”.

Același punct de vedere se desprinde și din decizia Curții Constituționale 212/2003: „împreună cu bunurile provenite din propriile venituri și necesare funcționării sale.”

5. Tradiția:

Din 1864 de la promulgarea Decretului Domnesc de înființare a Camerelor de Comerț s-a prevăzut obligația ca acestea să țină *evidența negustorilor*.

În 1931 – (perioada modernă) de la înființarea serviciului de Registru al Comerțului acesta a fost arondat pe lângă Camerele de Comerț.

În 1949 – comuniștii au naționalizat proprietatea privată și prin Decretul 74 au desființat Camerele de Comerț împreună cu Registrul Comerțului.

În 1990 – s-a reînființat Camera de Comerț prin Decretul Legii 139, care prevedea și obligația ținerii Registrului Comerțului, motiv pentru care a fost adoptată Legea 26/1990 privind Registrul Comerțului.

Din 2003-2008 Registrul Comerțului funcționează sub autoritatea Ministerului Justiției. **Trecerea înapoi la Camera de Comerț nu este decât o repunere în drepturile anterioare.**

6. Situația Registrului Comerțului în Uniunea Europeană.

În Italia, Olanda, Grecia, Bulgaria, Luxemburg, Belgia, (?), Registrul Comerțului este în **administrarea** Camerei de Comerț.

În Spania, Austria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Polonia, Slovenia, Slovacia este sub **autoritatea** Ministerului Justiției.

În Germania, Franța – la grefa privată a Tribunalelor Comerciale.

În restul țărilor U.E.: la alte instituții sau organizații.

Cerințele aquis-ului comunitar al Comunității U.E. cu privire la Registrul Comerțului începe din 2001, când Registrul Comerțului era administrat de Camera de Comerț.

Capitolul V de Negocieri se referă la Dreptul societăților comerciale.

Negocierile la acest capitol au fost deschise în cadrul Conferinței de Aderare România-U.E. din **30 martie 2001** și au fost închise provizoriu în cadrul Conferinței de Aderare România-U.E. din **28 noiembrie 2001**.

Delegația sectorială are în componență ca *integrator de capitol* Ministerul Justiției și alte câteva instituții care elaborează *documentele de poziție*.

Nici una din Directive, începând cu Directiva 68/151/CEE – prima directivă – și sfârșind cu Directiva 89/666/CEE – a unsprezecea directivă – ale aquis-ului aferent Capitolului V de Negocieri nu conține angajamente privind în a cui subordonare trebuie să fie Registrul Comerțului.

La negocieri s-au asumat angajamente privind amendarea Legii nr. 26/1990 privind Registrul Comerțului, precum și amendarea altor acte normative.

În legătură cu Legea nr. 26/1990 privind Registrul Comerțului, angajamentul privea necesitatea scurtării duratei de înregistrare a firmelor și diminuarea birocrăției impuse de lege cu privire la înregistrarea acestora.

Pentru a-și îndeplini angajamentul asumat, statul român a emis Ordonanța de Urgență nr. 76/2001 privind procedurile și termenele de înregistrare a societăților

comerciale (aşa-numitul Birou Unic), act normativ care a intrat în vigoare la 31.05.2001.

Ca atare, în momentul închiderii Capitolului V de Negocieri pe acest aspect, la **28 noiembrie 2001, Registrul Comerţului era organizat şi funcţiona în România pe lângă Camerele de Comerţ.**

Recent, la Adunarea Generală a Eurochambres, chestiunea privind organizarea şi funcţionarea Registrului Comerţului în ţările Europei (nu numai în ţările U.E.) a abordat posibilitatea recomandării de către Eurochambres a stabilirii unei proceduri unitare privind subordonarea Registrului Comerţului. Rezoluţia adoptată a făcut apel la practica U.E. şi a decis că fiecare stat are dreptul opţiunii sale proprii în privinţa administrării înregistrării societăţilor comerciale.

pentru conformitate
Camera Naţională a României